

*VUK TASARISININ
YASALAŞMASI HALİNDE
NELER GETİRMİŞ
OLACAKTIR ?*

İSTANBUL YMMO

18.02.2016

Dr. Ahmet Kavak

Yeminli Mali Müşavir

1. Vergi uygulamalarında yürürlükte bulunana uluslar arası anlaşmaların öncelikli olarak uygulanacağı belirtilmiştir. (Md.2)
2. Bir kısım terimlerin (kanuni ölçüler, maddi deliller, mahallin en büyük mal memuru, vergi, vergi kanunu ve kimlik numarası) tanımı yapılmıştır.(Md.3)
3. Bu kanunu uygulayan memurların görev ve yetkilerine, kuruluş kanunları veya bu konuyla ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer düzenlemelerin belirleyeceği açıklanmıştır.(Md.4)
- *4. İdarenin ispat külfeti kaldırılmış ve bu gün uygulandığı gibi, ispat külfeti yasa hükmü ile tamamen mükellefe yüklenmiştir. (Md.5)
5. Gelir İdaresi Başkanlığının yetkileri bu yasa ile de teyit edilmiştir. (Md.6)

****6. Vergi mahremiyeti kapsamına;**

a.Diğer yargı mercileri;

b.Vergi kanunları ve ilgili mevzuat uyarınca kullanılması zorunlu olan her türlü elektronik platform, cihaz ve yazılımları kuran, işleten, bakımını sağlayan ve çalışması için gerekli hizmetleri sunanlar,

c.İdarelerin, vergi kanunları ile ilgili görevlerini yerine getirirken ihtiyaç duydukları hizmetleri sağlayanlar,

d. Bu Kanunun 200 üncü maddesine göre kurulan işletmenin ortak, yönetici ve çalışanları ile bu Kanuna göre düzenlenmesi, tutulması, muhafaza ve ibrazı zorunlu olan defter ve belgelerin oluşturulması ve/veya saklanması hususunda yetki verilenler,

e.Vergi mahremiyeti kapsamında olan bilgilere her ne suretle olursa olsun muttali olanlardan (mevzuatları gereği bu bilgileri açıklayan kurum ve kuruluşların yetkilileri hariç) bu bilgileri basın yayın yoluyla ifşa edenler,

dahil edilmiştir. (Md.9)

- *7. Kanuni temsilcilerin ödevlerini düzenleyen maddenin son fıkrasında;
“Kanuni temsilcilerin ödevlerin yerine getirmemeleri yüzünden tarh edilmesi gereken vergi ile buna bağlı alacaklar ve hesaplanan gecikme faizi, mükellef veya sorumlusundan aranır.” hükmüne yer verilmiştir.
(Md.13)
- *8. Dolaylı vergilerde sorumluluk tek taraflı olup, hangi hallerde sorumlu olunmayacağı ilişkin hiçbir istisnaya yer verilmemiştir.(Md.15)
- *9. SMMM ve YMM’ler nezdinde meydana gelen mücbir sebepler (meslek mensubunun ölümü ile mesleğin yapılmasına engel olan disiplin cezaları almaları dahil) bunların sözleşme yaptıkları mükellefler bakımından da mücbir sebep olarak kabul edilmiştir.(Md.20)
- *10. Mücbir sebep halinde tarh zamanaşımında olduğu gibi ceza kesme zamanaşımı da işlemeyen süre kadar uzamış olacağı belirtilmiş ve SMMM ve YMM için mücbir sebep için süre 7 gün ile sınırlandırma yoluna gidilmiştir.(Md.21)

(Bu hüküm mücbir sebeplerin varlığının devamı sırasında süreler işlemez hükmü ile aynı madde de SMMM ve YMM ile ilgili parantez içi hükmü ile çelişmektedir.)

****11.** Mali tatil düzenlemesine yer verilerek tatil süresi olarak 20 gün belirlenmiş ancak, bir takvim yılı içinde hangi tarihler arasında mali tatilin uygulanacağı hususu ile sürenin 10 günü geçmiyecek şekilde uzatmaya veya 10 günden az olmamak üzere kısaltmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Ayrıca aynı madde kapsamı içinde Bakanlar Kurulu'na;

- Mali tatil kapsamına dahil olacak vergileri,
- Beyanname verme ve ödeme süreleri ile bildirimlerin verilme usullerini,
- Mali tatil uygulaması nedeniyle süre verilecek iş ve işlemlerin kapsamını,
- Mali tatil uygulamasının usul ve esaslarını,

belirlemeye de yetkili kılınmıştır. Bu yetkinin bölge, il, ilçe, mahal veya iş yerleri itibariyle farklılaştırılarak da kullanabileceği hüküm altına alınmıştır.(Md.29)

Bu yetki meslek mensupları açısından tatilin planlanması bakımından tam bir belirlilik içermesi yanında, bölge ve il ayrımı yapılması ise tam bir curcuna yaratır.

*12. Mali tatil esnasında; son günü malî tatile rastlayan;

a) Beyana dayalı tarhiyatta, **özel tüketim vergisi beyannameleri hariç**, kanuni süresinde verilmesi gereken beyannamelerin verilme süreleri,

b) İhbarname esasına göre yapılan tarhiyatta, vadesi malî tatile rastlayan vergiler ile vergi cezaları ve gecikme faizlerinin ödeme süresi,

c) Tarh edilen vergilere ve/veya kesilen cezalara karşı ödeme şartı ile tahakkuktan vazgeçme, uzlaşma talep etme veya cezada indirim hükümlerinden yararlanmak amacıyla yapılacak başvurulara ilişkin süreler,

ç) Devamlı bilgi verme hükümleri kapsamında verilmesi gereken bilgilerin verilmesine ilişkin süreler,

tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren 7 gün uzamış olacaktır.(Md.25)

*13. Mali tatil süresince;

a. Bu Kanun hükümlerine göre belirli sürelerde yapılması gereken muhasebe kayıt süreleri, bildirim süreleri ve vergiyle ilgili işlemlere ilişkin dava açma süreleri işlemez. Belirtilen süreler malî tatilin bitiminden itibaren tekrar işlemeye başlar.

b. İncelemelere ve iade taleplerine yönelik olanlar hariç olmak üzere, bilgi isteme talepleri ile vergi ve ceza ihbarnameleri, mükelleflere, vergi ve ceza sorumlularına bildirilmez. Ancak tatil süresi içinde gerçekleşen tebligat işlemlerinde süre, malî tatilin son gününden itibaren işlemeye başlar. (Md.26)

*14. Beyana dayanan ve beyanname verme süresi malî tatil nedeniyle uzamış olan vergilerde ödeme süresi (aynı ay içerisinde kalmak kaydıyla), uzayan beyanname verme süresinin son gününden itibaren üçüncü günün tatil saati bitimine kadar uzamış sayılacaktır. (Md.27)

*15. Vergi kanunlarında yer alan muafiyet, istisna, zarar mahsubu ve benzeri hükümlerden yararlanılmasını Yeminli Mali Müşavirlerce düzenlenen tasdik raporuna bağlanan konularda, YMM tasdik raporunun ibraz edilmesi gereken tarihinden itibaren 1 yıl içinde ibraz edilmemesi halinde mükellefin tasdike konu hakkı ortadan kalmış olacaktır. (Md.42)

(Bu durumda YMM'lerin belirlenen konulardaki tasdik raporunu mükellefin kendisine vermesi durumunda raporun verilişi imza karşılığında olmasına, rapor doğrudan vergi dairesine verilecek ise, sürenin geçirilmemesine dikkat edilmesi gerekir. Aksi takdirde mükellefin kaybettiği hakkın dava konusu olması halinde umumi hükümler kapsamında tazmin etme riski ile karşı karşıya kalınabilir.)

*16. İkmalen tarhiyat kapsamına “vergi farkı” ile “haksız iade” tutarı eklenmiştir.(Md.44)

.

- **17.**“Beyana dayanmayan verginin vergi kanunlarında belirtilen zamanlarda ve ölçülere göre hesaplanan veya belirlenen şekilde” tahakkuk fişine istinaden ve tebliğ olunmaksızın tarh edilmesi de, idarece tarhiyat kapsamında olduğu hüküm altına alınmıştır. (Md.46)
- **18.** Vergi karnelerini vergi dairesine zamanında ibraz ederek vergilerini yazdırmayanlar adına yapılacak idarece tarhiyat, yoklama fişine istinaden yapılacağı belirtilmiştir. (Md.46)
- **19.**İhbarnameye dayanan tarhiyatlarda, tarhiyatın dayanağı olan vergi inceleme raporu, takdir komisyonu kararı veya yoklama fişi eklenmesi hükme bağlanmıştır. Ayrıca, Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek diğer bilgilere de ihbarnamede yer verilecektir. (Md.47)
- **20.** Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde daimi ve geçici takdir komisyonlarının kurulması yanında Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı bünyesinde de takdir komiyonu kurulabilecektir. (Md.50)

- **21.** Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı bünyesinde kurulan takdir komiyonları sadece; vergi müfettişleri ve vergi müfettiş yardımcılarının re'sen vergi tarhını gerektiren bir matrah, matrah veya vergi farkı ya da haksız iade tutarı tespit etmeleri durumunda gerekli takdirleri yapmakla görevli olduğu hüküm altına alınmıştır. (Md.53)
- **22.** Takdir komisyonlarına memur olanlar dışında seçilen üyeler; yasada yer alan yemin metnini imzalamak suretiyle yemin etmiş sayılacağı ve yemin metninin de komisyonda saklanacağı açıklanmıştır. (Md.54)

- **23.** Mükellef veya ceza muhatabına tebliğ edilen vergi ve ceza ihbarnamesinin bir örneğinin, vergi ve cezanın ödenmesinden müteselsil sorumluluğu bulunan kişilerin, ihbarnamenin düzenlendiği tarih itibariyle Gelir İdaresi Başkanlığında kayıtlı elektronik posta adresine de bilgi amaçlı gönderileceği hüküm altına alınmanın yanı sıra;
- a.Yapılan bu bildirimün müteselsil sorumluluğu bulunan kişiye; ödeme şartı ile tahakkuktan vazgeçme, uzlaşma, ceza indirimi ve dava açma hakkını vermediği,
 - b.Bilgilendirmenin müteselsil sorumlulara ulaşmamış olması, ilgili kanunlarda düzenlenen ödeme sorumluluğunu kaldırmayacağı,
 - c.Konuya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Gelir İdaresi Başkanlığının yetkili kılındığı;

hususu açıklanmıştır. (Md.61)

(Bu konu tasdik raporu düzenleyen Yeminli Mali Müşavirleri yakından ilgilendirmektedir.)

****24.** Tebliğ evrakının teslimi ile ilgili olarak;

a. Muhatabın tebliğ evrakını almak istemediği durumda tebliğ evrakının gönderildiği idareden alabileceği şerhini içeren bir pusulanın, kapıya yapıştırılacağı ve tebliğ pusulanın kapıya yapıştırıldığı tarihte yapılmış sayılacağı,

b. Muhatabın adreste bulunamaması durumunda, tebliğ evrakının gönderildiği idareden alabileceği şerhini içeren bir pusulanın kapıya yapıştırılacağı ve tebliğ evrakının pusulanın kapıya yapıştırıldığı tarihten itibaren 15 gün içinde muhatabı tarafından alınması halinde alındığı günde, bu süre içerisinde tebliğ evrakının alınmaması halinde ise, 15 inci günde tebliğ yapılmış sayılacağı düzenlemesi yapılmıştır. (Md.65)

****25.** Vergi borcu, ödemenin hangi vergi dairesi hesabına yapıldığının bildirilmesi koşulu ile diğer vergi dairelerine de ödenebileceği hüküm altına alınmıştır. (Md.73)

(Bu uygulama ile mükelleflere vergilerini ödemede kolaylık sağlanmış olmaktadır.)

*26. Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı bünyesinde oluşturulan takdir komisyonuna başvurulması zamanaşımını durdurmayaacağı çok açık bir şekilde hüküm altına alınmıştır. (Md.78)

**27. Vergini terkin düzenlemesinde;

a. Afetler yüzünden varlıklarında zarar meydana gelen mükelleflerin vergi borçları, zarar derecesiyle mütenasip olarak terkin edileceği,

b. Zarar derecesinin, varlığın afet öncesi değerinden afet sonrası değerinin çıkarılması sonucunda bulunan değer in afet öncesi değere bölünerek bulunan oran olduğu,

c. Varlığın, her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile hak ve alacaklardan ispat ve tevsik edilen borçların düşülmesinden sonra kalan değeri ifade edeceği ve borçların da, sigorta tazminatları ve afet nedeniyle alınan yardımlar gibi değerlerin düşülmek suretiyle bulunacağı,

d. Varlığın değerinin ise, iktisadi işletmelere dahil kıymetleri değerlendirme hükümlerine göre belirlenmiş değerinden oluşacağı,

e. Vergi borcunun da, afet tarihinden önceki dönemlere ait gelir veya kurumlar vergileri, geçici vergiler, gelir (stopaj) vergisi, kurumlar (stopaj) vergisi, katma değer vergisi, bu vergilere ilişkin beyannamelerin damga vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, emlak vergisi, veraset ve intikal vergisi, bu vergilere bağlı vergi cezaları ile gecikme faizi ve gecikme zammını ifade ettiği,

hükme bağlanarak terkinde alışılmışın dışında yepyeni ve daha adil uygulanabilir bir düzenleme getirilmiştir.

Ayrıca;

- a. Bu uygulamadan yararlanacak olan mükelleflerin afetin meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının sonuna kadar başvuruda bulunması ve zarar derecesinin ise %35 ve üzerinde olması şartı aranacağı,
- b. Kurumlar vergisi mükellefleri ile ticari, zirai ve mesleki faaliyetleri nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanların iktisadi işletmeye dahil olmayan varlıkları, zarar derecesinin tespitinde dikkate alınmayacağı,
- c. Afetin emlak vergisi ve motorlu taşıtlar vergisine konu mallara zarar vermesi halinde zararın %35 ve üzerinde olması şartı ile zarara mütenasip bu vergilerde terkin edileceği,
- d. Mahsullerde meydana gelen zararın %35 ve üzerinde olması şartıyla, arazi için zararın meydana geldiği yıl ile mahsulün hasat ve devşirme zamanına ilişkin yıla ait tahakkuk ettirilen emlak vergisi, zarara mütenasip olarak terkin edileceği.
- e. Zararın oluşumu mükellefin kasdında kaynaklandığı veya zarar derecesinin tespitine esas teşkil eden beyanın gerçeğe aykırılığı olduğunun belirlenmesi halinde, terkin edilmemesi gerekirken terkin edilen vergi borcu, başka bir işleme gerek olmaksızın terkin tarihinden önceki vade tarihi esas alınarak tahakkuk ettirileceği ve bu durumda zamanaşımı süreleri dikkate alınmayacağı,

hususları da hüküm altına alınmıştır. (Md.79)

*28. Türk Vergi Sistemimize “**Ödeme şartı ile tahakkuktan vazgeçme**” adı altında uzlaşma komisyonlarının yükünü de hafifleten bir düzenleme dahil edilmiştir. Bu düzenlemeye göre;

İhbarname esasına göre (ikmalen, re’sen ve idarece) tarh edilen vergi ve bunlara ilişkin kesilen cezaların;

a.Dava açma süresi içinde yazılı başvuruda bulunmak,

b.Dava açmamak,

c.Yazılı başvurudan önce açılan davadan vazgeçmek,

d.Tarh edilen verginin en az %90’ı ile kesilen cezanın %30’unu dava açma süresini takip eden bir ay içinde ödemek,

koşulu ile tarh edilen verginin %10’nu ile kesilen cezanın %70’inin tahakkukundan vazgeçilir.

Bu düzenleme hükmü vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen cezalar hakkında da aynen uygulanacaktır.

Belirtilen şartlara uyulmaması halinde tahakkukunda vazgeçilen vergi ve cezalar gecikme faizi ile birlikte dava açma süresinin son günü itibariyle tahakkuk ettirilir.

Bu madde kapsamında ödenen vergi ve cezanın iadesi yapılmıyacaktır.

Bu madde hükmünden yararlanan mükellefler uzlaşma ve ceza indiriminden yararlanamazlar.

Kaçakçılık suçu sayılan fiilleri işleyen mükellefler “ödeme şartı ile tahakkuktan vazgeçme” hükmünden yararlanamazlar.

Bakanlar Kurulu yukarıda yer verilen %90 oranını %60’a kadar, %30 oranını %10’ a kadar indirmeye ve tekrar kanuni orana çıkartmaya yetki verilirken, uygulamaya ilişkin usul ve esasların belirleme yetkisi de Maliye Bakanlığına verilmiştir. (Md.80)

Bakanlar Kuruluna bu yetkinin verilmesi yerinde olup olmadığı tartışılır.

****** 29. Düzeltme yetkisi vergi dairesi müdürü ile vergi dairesi başkanlığı kurulan yerlerde vergi dairesi başkanına verilmiştir. (Md.86)

***** 30. Şikayet yolu ile başvurular Maliye Bakanlığına değil Gelir İdaresi Başkanlığına yapılacaktır. (Md.89)

****31. incelemede uyulacak esaslarla ilgili madde düzenlemesinde;**

a. Tam incelemede en fazla 1 yıl, sınırlı incelemede en fazla 6 aylık süre korunmuş ve bu süreler ile verilen ek süreler dahil, inceleme konusu ile ilgili olarak yurt dışından bilgi istenilmesi halinde duracağı ve duran sürenin bilginin gelmesinden itibaren yeniden işlemeye başlayacağı hüküm altına alınmıştır.

b. İncelemelerde vergi kanunlarıyla ilgili kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ ve sirkülere aykırı vergi inceleme raporu düzenlenemeyeceği belirtilmiş ise de “özelgeye” değinilmemiştir. Bu durum ise, düzenlenen inceleme raporlarının, vergi dairesine gönderilmeden önce, rapor değerlendirme komisyonları tarafından vergi kanunları ile bunlara ilişkin kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ, sirküler ve özelgelere uygunluğu yönünden değerlendirileceği hükmü ile bağdaşmamaktadır.

c. Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı bünyesinde kurulan takdir komisyonlarınca tahmin ve takdir edilen matrahlara karşı vergi hataları, hesap hatalar ve vergilendirme hataları çerçevesinde ilgili rapor değerlendirme komisyonlarınca itiraz edilebileceği ve kanun hükmüne açık aykırılık teşkil eden hususların komisyon tarafından düzeltilmesi gerektiği açıklanmıştır.

d. Merkez rapor değerlendirme komisyonu ile diğer rapor değerlendirme komisyonları yaptıkları değerlendirmeler sırasında, verilmiş bir özelgenin yanlış olduğu kanaat getirmesi durumunda yeni oluşturulacak bir komisyon tarafından değerlendirileceği ve verilen kararların, ilgili rapor değerlendirme komisyonu ile vergi incelemesine yetkili olanları bağliyacağı hususu hüküm altına alınmıştır. (Md.104)

**32. İhbar ikramiyesi ile ilgili düzenlemede; İhbar ikramiyesinin alınabilmesi için gerekli şartlar belirtilmiş ve vergi mahremiyeti kapsamında sayılanlar ile 3568 sayılı yasa kapsamında görev yapan meslek mensuplarına ve bunlarla birlikte çalışanlara ihbar ikramiyesi verilmeyeceği ve ikramiye verilecekler ile verilecek ikramiye oranlarını inceleme raporunda belirtileceği ve son olarak ikramiyenin ziyaa uğratılan verginin kesinleşmesini müteakip sadece kesinleşen vergi tutarının %10'u oranında ödeneceği hükme bağlanmıştır (Md.107).

*33. Mükellef hakları genel ve özel haklar olmak üzere iki madde halinde düzenlenmiş ve son madde ile sanki tanınan hakların geri alınması istenilmiştir.(Md.122 - 124)

- *34. Adres değişikliğinin bildirim süresi, değişikliğin gerçekleşme tarihinden itibaren 10 gün olarak belirlenmiştir. (Md.138)
- **35. “Vergi uyumu” başlıklı düzenlemede; vergiye ve mükellefiyete ilişkin ödevlerin, vergi kanunlarına ve ilgili mevzuatta uygun olarak süresinde ve eksiksiz olarak yerine getirilmesi olarak tanımlanmış ve Gelir idaresi Başkanlığınca belirlenecek uyum dereceleri dikkate alınarak vergi kanunlarında yer alan indirim, istisna, iade, mahsup ve benzeri işlemleri ilgili mevzuat düzenlemelerinden farklı olarak düzenleme yapmaya, Bakanlar Kurulu’nda uyum derecelerini dikkate alarak gelir ve kurumlar vergisi oranlarında yarım puan indirmeye, indirilen vergi oranlarını kanuni orana çıkarma yetkili kılınmıştır. (Md.212)
- *36. Değerleme Esasları ile ilgili düzenlemede;
- a.Değerleme ölçülerine “alış bedeli” eklenmiş ve tanımı da; “Bir iktisadi kıymetin satın alma bedeli olarak” yapılmıştır.(Md.214-215)
- b.Deęerlemeye tabi tutulan kalemler arasında eskiden olduğu gibi “**alınan ve verilen avanslar**” sayılmamıştır.

c.Değerleme ölçülerinin her birinin ayrı ayrı tanımı yapılarak, hangi giderlerin tanımı yapılan değerle ölçüsüne dahil edileceği belirtilmiştir. Bu cümleden olarak, 213 sayılı VUK'nun 270 inci maddesini son fıkrasında sayılan giderlerin, gider veya maliyet olarak dikkate alınmasında mükellefere tanınan ihtiyarilik uygulamasına son verilmiştir.

d.Diğer taraftan emsal bedeli kapsamındaki ikinci sırasındaki maliyet bedeli yönteminde maliyet bedeline toptan satışlarda %5, perakende satışlarda %10 eklenir yerine, perakende ve toptan ayrımı yapılmaksızın %25 ekleneceği belirtilmiştir.

e.İlgili mevzuatına veya iktisadi ve teknik icaplara göre kullanılma imkanı ortadan kalkan ilaç, gıda gibi emtia ile kıymeti düşen mallar için takdir komisyonu kararı aramaksızın emsal bedeli belirletmeye ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır. (Md.215)

(Bu yetkinin kime ve ne şekilde kullanılacağı gri bir alan gibi görünmektedir.)

*37.Özel maliyet düzenlemesinde, kamu kurum ve kuruluşlarından kiralanenlar hariç olmak üzere, kiralanen arsa, arazi ve İmar Kanununa göre yapı kullanma izni belgesi alınmamış binalar için yapılan harçamalar özel maliyet olarak değerlendirilemeyeceği hükme bağlanmıştır. (Md.219)

Bu durumda yapılan harcama tutarının tamamı gider mi yazılacaktır?

*38.Menkul kıymetler kapsamına “geçici ilmuhaber” eklenmiştir (Md.225)

*39. Yabancı para cinsinden yapılan finansal kiralamalarda; yapılan kur değerlemesi sonucunda ortaya çıkan kur farkları doğrudan gider yazılacaktır. (Md.238)

**40. Enflasyon düzeltmesi yapılmasında; içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde %100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde %10'dan fazla olması şartı aynen korunmuş ise de, sözkonusu şartları gerçekleşmediği hallerde en son enflasyon düzeltmesinin yapıldığı dönemi takip eden 5 inci yılın sonunda mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulacağı hükme bağlanmıştır: (Md.239)

**41. Ayrıca 31.12.2016 tarihi itibariyle enflasyon düzelmesi yapılacağı husunu geçici 7 nci maddesinde açıklanmıştır.

*42. Amortisman mevzu kapsamında;

a.Maliyete eklenen giderler taşınmazın kalan faydalı ömrü içerisinde amortisman ayrılacağı,

b.Taşınmazın maliyetine eklenen gideri oluşturan amortismanına tabi iktisadi kıymetin faydalı ömrünün taşınmazın kalan faydalı ömründen az olması ve ilgili taşınmazden net bir şekilde ayrılmasının mümkün bulunması koşulu ile kendi faydalı ömrüne göre amortisman ayrılacağı,

c.Taşınmazın faydalı ömrü tamamlandıktan sonra bu kıymet için yapılan harcamaların, kıymetin aktifleştirildiği hesap döneminin son değerlendirme günündeki değerinin%20'sini aşması halinde, yapılan harcamalar taşınmaz için belirlenmiş olan faydalı ömrü dikkate alınarak amortismanına tabi tutulacağı,

hüküm altına alınak uygulamada tartışılan konulara çözüm getirilmiştir.

(Md.249)

****43.** Normal amortisman uygulamasında;

a. Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde sayılan haller ile Kurumlar Vergisi Kanununun 19 uncu maddesi kapsamındaki devir işlemlerinde ve iktisadi kıymetlerin iş ortaklıklarının envanterine dahil olduğu hallerde amortismanına tabi iktisadi kıymetler kayıtlı değerleri ve birikmiş amortismanları ile devredilerek ve bakiye değerinin itfasına devam olunacağı,

b.Yine Kurumlar Vergisi Kanununun 18 inci maddesi kapsamındaki birleşmelerde amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin bu kanunu üçüncü kitabında yazılı hükümlere göre değerlendirilerek amortismanına tabi tutulacağı,

hüküm altına alınak yine uygulamada tartışılan konulara çözüm üretilmiştir. (Md.251)

***44.** Binalar ile binek otomobillerin azalan bakiyeler yöntemiyle amortismanına tabi tutulamayacağı çok açık bir şekilde belirtilmiştir. (Md.252)

- **45. Şüpheli alacaklar kapsamına “12,5 TL’yi aşmayan vadesi üç ay geçmiş alacaklar” dahil edilmiş ancak bu hüküm uyarınca bir takvim yılında ayrılacak karşılık tutarı senetli ve senetsiz alacakların toplamının değerlendirme günündeki bakiye tutarının %1’ini ve her hâlükârda 5.000.000 Türk Lirasını geçemeyeceği hüküm altına alınmıştır. (Md.259)
- *46. Vazgeçilen alacaklarda alacaklı yönünden, vazgeçilen alacağın değersiz hale gelmesini sağlayan koşulları varlığı durumunda zarar olarak yazılabileceği hükmü eklenmiş ve bu konuda uygulamada ki tartışmalar ortadan kaldırılmıştır. (Md.261)
- *47. Kurumların aktifleştirikleri ilk tesis ve taazzuv giderleri ile peştemallıklar kayıtlı değerleri üzerinden 10 yılda on eşit tutarda itfa edileceği düzenlemesi getirilmiştir. (Md.264)
- *48. Satılan veya sigorta tazminatı alınan amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin yenilenmesi için oluşturulan yenileme fonunun üç yıllık bekleme süresinin başlangıç tarihi konusunda yapılan düzenleme de; “satışın yapıldığı/tazminatın alındığı yılı takip eden yıl” olarak belirlenmiş ve tartışmalı görünen sorun çözülmüştür. (Md.266 – 267)

****49.** İştirak ve yardım fiillerin bir başlık altında aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

a.Vergi ziyayı ve bu Kanunda belirtilen kaçakçılık fiilleri ayrı maddi menfaat gözetmek şartıyla doğrudan doğruya beraber işlemiş olanlar söz konusu fiile iştirak etmiş sayılır.

b.Vergi ziyayı ve bu Kanundaki kaçakçılık fiillerin işlenip tamamlanmasını fiili ile kolaylaştıranlar, bundan ayrı bir menfaat gözetmedikleri takdirde söz konusu fiile yardım etmiş sayılır. (Md.271)

***50.** Vergi ziyayı cezası uygulamasında aşağıdaki gibi alışılmışın dışında farklı bir uygulama getirilmiştir.

a.İkmalen veya idarece vergi tarhını gerektiren fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verildiği takdirde, mükellef veya sorumlu hakkında ziyaa uğratılan verginin bir katı tutarında,

b.Bu Kanunda belirtilen ve kaçakçılık sayılan fiiller hariç olmak üzere, re'sen vergi tarhını gerektiren fiillerle vergi ziyasına sebebiyet verildiği takdirde ziyaa uğratılan verginin iki katı tutarında,

c.Bu Kanundaki sayılan kaçakçılık fiilleri ile vergi ziyana sebebiyet verildiği takdirde ziyaa uğratılan verginin üç katı tutarında,

d.Bu Kanunda yer verilen kaçakçılık fiilleri ile vergi ziyana sebebiyet verildiği takdirde söz konusu fiillere iştirak edenlere ziyaa uğratılan verginin bir katı tutarında,

e. Bu Kanunda yer verilen kaçakçılık fiilleri ile vergi ziyana sebebiyet verildiği takdirde söz konusu fiillere yardım edenlere ise %50 oranında,

vergi ziyayı cezası kesilecektir.

Ayrıca;

a.Vergi kanunlarına göre mükellefiyet tesis ettirmesi gerektiği halde bu zorunluluğa uyulmaksızın vergi idaresinin ittilai dışında kayıt dışı ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyana sebebiyet verilmesi durumunda, yukarıda (a), (b) ve (c) ayrımlarında belirtilen **vergi ziyayı cezası %50 artırılarak** uygulanacaktır.

b.Vergi incelemesine başlanılmasından veya bu takdir komisyonuna (Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı bünyesinde kurulan takdir komisyonu hariç) sevk edilmesinden sonra verilenler hariç olmak üzere, kanuni süresi geçtikten sonra verilen vergi beyannameleri için ziyaa uğratılan **verginin%50'si oranında vergi ziyayı cezası** kesilecektir. (Md.275)

- *51. Usulsüzlük fiilerinde dereceleme kaldırılmış ve fiiler sıralanarak bu fiiler nedeniyle kesilecek usulsüz ceza miktarları hizalarına yazılmıştır.(Md.277)
- *52. 213 sayılı Vergi Usul Kanununda muhtelif maddeler itibariyle düzenlenen özel usulsüzlük fiilleri yapılan eklemeler dahil olmak tamamı tek başlık altında toplanarak sıralanmış ve her fiil nedeniyle kesilecek özel usulsüzlük ceza tutarı hizasında belirtilmiştir. (Md.278)
- *53. Yasa tasarısında ayrıca yukarıda yer verilen usulsüzlük cezalar ile özel usulsüzlük cezaların bir kısım mükellef gruplarına artırımlı veya indirimli olarak uygulanacağı hususunda ayrı bir madde kapsamında düzenlenmiştir. (Md.281)

Ayrıca diğer özel usulsüzlük cezaları altında yapılan düzenlemede ise; bu Kanunun 41 (Vergi beyannamelerinin imzalanması ve gönderilmesinde yetki),42 (Yeminli mali müşavir tasdik raporları), 43 (Beyanname ve bildirimlerde yetki), 69 (Elektronik ortamda tebliğ), 130 (Elektronik ortamda iş yeri), 178 (Tasdik şerhi ve tasdik şekli), 180 (Yetki), 198 (Yetki), 200 (Elektronik defter, belge ve kayıtlar) ve 211 (Yetki) inci maddelerdeki yetkilere dayanılarak Bakanlar Kurulu veya Maliye Bakanlığınca getirilen zorunluluklara uymayanlara da 1.000.-TL özel usulsüzlük cezası kesileceği hüküm altına alınmıştır. (Md.280)

*54. Pişmanlık zammı uygulamasında ay kesirlerinin dikkate alınmayacağı hükmüne yer verilerek mükellef lehine bir düzenleme yapılmış olmaktadır.(Md.293)

(Madde hükmünde eskiden olduğu gibi emlak vergisi ile ilgili pişmanlık uygulanamayacağı belirtilmiştir. Emlak vergisi beyana dayanan bir vergi olmaktan çıkarılmış olduğundan bu hükümden zaten yararlanması sözkonusu olamaz bu nedeleidir ki bu düzenlmenin bir gereği kalmamıştır.)

*55.Ceza indirimi düzenlemesinde yapılan değişiklik ile tüm cezalar için %50 indirim yapılacağı hükme bağlanmıştır. (Md.296)

****56.** Uzlaşma ile ilgili yapılan düzenlemede; “vergi aslında” indirim yapılabilmesi için aşağıda sayılan sebeplerden birinin var olması şartına bağlanmıştır.

a.Uzlaşmaya konu vergide bu Kanunda belirtilen vergi hatası bulunması.

b.Uzlaşmaya konu olayla ilgili aksi yönde istikrar kazanmış yargı kararları bulunması.

c. Bu Kanunun yazılı yanılma halinin bulunması.

d. Uzlaşma komisyonu tarafından bu Kanun düzenlemesi kapsamında verdiği mütalaada, önerilen tarhiyata ilişkin olarak maddede belirtilen aykırılıklar bulunduğu bildirilmesi. (Md.297)

(Bu düzenleme uzlaşma komisyonlarını işlemez hale getirmekten başka bir işe yaramaz. Diğer taraftan cezada yapılacak indirimde de bu veya buna benzer bir koşul neden konulmadığı hususunda tartışılabilir. Belkide uzlaşma yapılmasına yönelik daha bir çok husus çıkarılacak yönetmelikte belirtildiği zaman bu koşullara şükür etmekte mümkün olabilir!!)

****57.** “Uzlaşma komisyonuna görüş bildirilmesi” maddesi ile yeni bir düzenleme getirilmiş ve buna göre,

Uzlaşma komisyonu, uzlaşma görüşmelerinde tarhiyatın dayanağı olan vergi inceleme raporunda tarhiyatla ilgili hukuki değerlendirmelerin;

-Vergi kanunları, -Vergi kanunlarına ilişkin kararname,

-Tüzük, -Yönetmelik, -Genel tebliğ ve -Sirkülerlere

aykırı olduğu kanaatine varırsa, söz konusu raporu yeniden değerlendirmek üzere gerekçesiyle birlikte merkezi rapor değerlendirme komisyonuna gönderir. Merkezi rapor değerlendirme komisyonu, konu hakkındaki mütalaasını otuz iş günü içerisinde ilgili komisyona bildirir. (Md.298)

(Bu düzenleme uzlaşma öncesinde oluşturulacak görüşme komisyonlarınca içeriğinde gerekli değişiklikler yapılarak uygulanması daha anlamlı olur düşüncesindeyim.)

****58.**Çifte vergilemeyi önleme anlaşmalarının uygulanmasından kaynaklanan vergi tarhiyatlarında (ihtirazi kayıtla verilen beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiler veya kesinti suretiyle ödenen vergiler dahil) dava konusu yapılmazdan önce "Karşılıklı anlaşma" yöntemiyle çözüm yolu sistemimize kazandırılmıştır.

Mükellefler çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmasında öngörülen süre ve usullere uygun olarak Gelir İdaresi Başkanlığına başvuruda bulunur. (Md.303)

Yapılan bu başvuru tarh ve tebliğ edilen vergi ve cezalar ile ihtirazi kayıtla verilen beyanname üzerine tahakkuk eden vergiye dava açma süresini durdur.

Gelir İdaresi Başkanlığı talebi uygun bulmaz veya haklı ve yerinde bulmakla birlikte Başkanlık ile diğer Akit Devletin yetkili makamları arasında anlaşmaya varılamaz ise durum mükellefe yazı ile bildirilir ve bu halde mükellef bildirim tarihinden itibaren dava açma süresi içinde dava açar. Ancak dava açma süresi 15 günden az ise, süre 15 güne tamamlanır. (Md.304)

Konu hakkında Gelir İdaresi Başkanlığı ve ilgili Akit Devletin yetkili makamları arasında anlaşma sağlandığında da durum mükellefe bir yazı ile tebliğ edilir.

Tebliğ alan mükellef 30 gün için; anlaşma sonucunu kabul ettiğini bildirir. Bildirmezse anlaşma kabul edilmemiş sayılır ve dava açma hakkını yukarıdaki süre içinde kullanır.

Mükellef anlaşmayı kabul ettiğinde anlaşmaya göre vergi düzeltilir ve bu vergi ve cezaya dava açılmaz, uzlaşma ve ceza indirimi talebinde bulunulamaz. Vergi ve ceza anlaşmanın kabul edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir. (Md.305)

Başvuru öncesinde açılan davalar görülmez, verilen kararlar geçersiz olur. Uzlaşma talepleri ertelenir. Ancak mükellef uzlaşma yaparsa anlaşma başvurusundan vazgeçmiş sayılır. (Md.306)

Karşılıklı anlaşma başvurusu tarihi itibariyle zamanaşımı süresi durur. Anlaşma sonucunun mükellefe tebliğ tarihini takip eden günden itibaren kaldığı yerden işlemeye devam eder. Ancak bu süre 3 yıldan fazla olamaz. (Md.307)

****59.** Özelgeler, vergi mahremiyetine ilişkin hükümler dikkate alınarak, Gelir İdaresi Başkanlığınca internet ortamında yayınlanabileceği hüküm altına alınmıştır. (Md.310)

***60.** Bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 31.12.2016 tarihi itibariyle enflasyon düzeltmesi yapmaları zorunluluğu getirilmiştir. (Geç.Md.7)

(Kuyumcular bu zorunluluk kapsamı dışında bırakılmıştır.Bu çok adil bir düzenleme sayılır. Çünkü kuyumcular öteden beri enflasyon düzenlemesi yapa gelmektedir.)

NOT: Ayrıca bu tasarıda 54 madde kapsamında 62 farklı yetkinin Maliye Bakanlığına, 21 madde kapsamında 26 farklı yetkinin Gelir İdaresi Başkanlığına ve 11 madde kapsamında da Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir. Verilen bu yetkilerin her biri üzerinde ve özellikle olarak Bakanlar Kuruluna usule ilişkin düzenleme yapma yetkisinin verilmesinin gerekli olup olmadığının yanı sıra, Anayasamızın 73 üncü maddesi hükmü dikkate alınarak bu yetkilerin tartışılmasında yarar olacağını kanaatindeyim.

SABRINIZ

İÇİN

TEŞEKKÜRLER